Gemeente Wassenaar

Update beheerplan Spelen

2021-2023

Colofon

Update beheerplan Spelen 2021-2023

Gemeente Wassenaar

Auteurs: D. Burgemeister en P. Spiegeler

28 oktober 2021

Samenvatting

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. Dit wordt gedaan aan de hand van beheerplannen.
In de beheerplannen is beschreven welke maatregelen voor onderhoud, reparatie, vervanging e.d. moeten worden uitgevoerd. De beheerplannen vormen daarmee de basis voor werkzaamheden aan de openbare ruimte. De beheerplannen vormen tevens de basis voor de begroting. Met de beheerplannen wordt het volgende bewerkstelligd:
• Vertaling van het beleid naar de daadwerkelijke uitvoering en een verbindende schakel zijn tussen visie, beleid en uitvoering;
• Inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van de onderdelen van de openbare ruimte;
• Inzicht in de benodigde financiële reserveringen om dit areaal te onderhouden.

Voor de periode 2016 tot en met 2020 heeft de gemeente Wassenaar de volgende beheerplannen opgesteld:
• Wegen
• Groen
• Water
• Spelen
• Bruggen
• Openbare Verlichting
• Wegmeubilair
• Verkeersregelinstallaties

Er zijn echter nog geen nieuwe beheerplannen opgesteld voor 2021 en volgende jaren.
Voor de komende jaren zal eerst een integrale beheervisie en –strategie van de fysieke leefomgeving moeten worden opgesteld. Door het opstellen van een beheervisie en –strategie fysieke leefomgeving moet duidelijk worden hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken met de gemeenteraad. Zoals onder andere over kwaliteitsniveau, verscheidenheid in het beheer maar ook hoe in te spelen op de ontwikkelingen die eraan komen. Dit vormt het kader hoe het beheer en onderhoud bijdraagt aan de gemeentelijke ambities.
Deze beheervisie en -strategie zal vervolgens worden vertaald in diverse instandhoudingsplannen voor de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving die de huidige beheerplannen gaan vervangen. Deze documenten zullen naar verwachting in het vierde kwartaal van 2022 aan de Raad worden aangeboden. Dit is te laat om de financiële vertaling van de nieuwe beheerplannen (instandhoudingsplannen) mee te kunnen nemen in de Kadernota en Begroting 2023. Dit kan dan pas in de Kadernota en Begroting 2024.
Dit betekent concreet dat we dan voor de jaren 2021, 2022 en 2023 niet zouden beschikken over actuele geldige beheerplannen. Om deze lacune op te vullen zullen de bestaande beheerplannen 2016-2020 worden geactualiseerd middels een update zodat we ook voor 2021-2023 beschikkken over actuele en geldige beheerplannen.

Deze update betreft Spelen. Deze update is geen afzonderlijk nieuw beheerplan voor 2021-2023, maar een aanvulling op het bestaande beheerplan Spelen 2016-2020. In deze aanvulling zullen de volgende zaken worden meegenomen:

- Actuele stand van zaken van het areaal
- Actueel prijspeil t.o.v. 2016
- Vastgesteld kwaliteitsniveau
- Korte beschrijving uitgevoerd en nog uit te voeren vervangingen en groot onderhoud dat voor 2016-2020 gepland stond.
- Update klein onderhoud en beheerkosten
- Planning groot onderhoud 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil en gevolgen voor onderhoudsvoorziening en dotatie hieraan
- Planning vervangingsinvesteringen 2021 en komende jaren op basis van actuele areaalgegevens en actueel prijspeil

Inhoudsopgave

1. Inleiding
1.1 Algemeen
1.2 Huidig areaal
1.3 Jaarlijks *onderhoud*
1.4 Groot onderhoid en *vervanging*
1.5 Ontwikkelingen areaal

2 Communicatie
2.1 Algemeen
2.2 Communicatie en participatie bij uitvoering

3 Financiën
3.1 Algemeen
3.2 Jaarlijks onderhoud
3.3 Groot onderhoud en vervanging
3.4 Verantwoording

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.
In het beheerplan Spelen 2016–2020 staan de wettelijke kaders, beleidsuitgangspunten, en onderhoudsmaatregelen beschreven. Dit document vormt de basis voor deze update van het beheerplan Spelen 2021–2023. Deze update geeft inzicht in de financiele benodigde middelen voor onderhoud en vervangingen van het openbare groen.

Het beheerplan vormt de basis voor het vaststellen van budgetten, kredieten en voorzieningen. Het is de basis voor langdurige afspraken - over de werkprocessen - voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Met een beheerplan wordt een vertaalslag gemaakt van strategisch niveau naar tactisch niveau.

1.2 Huidig areaal

Kinderen maken voor hun speelplezier gebruik van informele en formele speelruimten. Tot de informele ruimte behoort bijvoorbeeld de straat of een bos. Tot de formele speelruimte behoren de daartoe ingerichte, beheerde en onderhouden speelplekken met – in veel gevallen – de aanwezigheid van speeltoestellen. In dit beheerplan wordt het beheer voor de formele speelplekken beschreven. Per 1 januari 2021 heeft de gemeente 52 formele speelplekken in beheer. Deze speelplekken bevinden zich in alle wijken.

Op de 52 speelplekken staan in totaal 195 speeltoestellen. De leeftijden van de toestellen zijn grotendeels bekend. De waarde van elk toestel wordt gevormd uit twee delen. Enerzijds de aanschafkosten van het speeltoestel. Anderzijds de kosten voor het plaatsen van het speeltoestel. Ook heeft elk speeltoestel een eigen valvrije ruimte en de meeste toestellen hebben een valdempende ondergrond nodig.

Vervangingen tlv voorziening

	Begroot BP2016-2020	Werkelijk
2017	€ 101.354	€ 116.556
2018	€ 101.354	€ 111.900
2019	€ 101.354	€ 30.720
2020	€ 101.354	€ 10.256
	€ 405.416	**€ 269.432**

Zo zijn in de periode 2016-2020 diverse speelplekken gerenoveerd. Veelal in participatie met inspraak van burgers en kinderen. Zoals Dr. Mansvelkade, Agathastraat, van der Duyn van Maasdamstraat en Hofcampweg. Tevens heeft er een uitbreiding plaatsgevonden door schoolpleinen (in overleg met de schoolbesturen) in te richten als openbare speelplaats.

1.3 Jaarlijks onderhoud

In de notitie Samen Buiten Spelen! is opgenomen dat het onderhoudsniveau moet voldoen aan een niveau B conform de CROW-systematiek. Deze inspecties vinden maandelijks plaats door derden (ABOS) en tussentijds door eigen personeel. Dit om gevaarlijke situaties voor spelende kinderen te voorkomen. Tevens kan er getoetst worden aan de hand van meldingen openbare ruimte. De inspecties vinden plaats in verband met veiligheidsnormen. Inspecties waarborgen dat het gewenste onderhoudsniveau wordt gehaald.
Dit betekent bijvoorbeeld dat de valondergronden en speeltoestellen niet altijd in perfecte staat zijn. Er dat er vuil en graffiti aanwezig mag zijn. Met dit onderhoudsniveau wordt echter voldaan aan alle veiligheidsnormen.

Tot het jaarlijks onderhoud wordt zowel het dagelijks onderhoud als het periodiek onderhoud gerekend. Dit onderhoud wordt structureel door de gemeente uitgevoerd en wordt vastgelegd in een logboek. De kosten voor het jaarlijks onderhoud voor speelplekken zijn onder te verdelen in valdempende ondergronden, overige ondergronden en onderhoud van de speeltoestellen. Voor het onderhoud van deze beheerelementen zijn werkpakketten opgesteld. Voor elk beheerelement is het areaal inzichtelijk gemaakt in de onderstaande tabellen. Hieruit is het jaarlijks benodigd onderhoudsbedrag bepaald. Voor trapvelden gras (gericht op spelen) zijn geen kosten geraamd. Deze kosten zijn ondergebracht in het beheerplan groen update 2021-2023 onder maaien gazons.

Voor het onderhoud van de valdempende en overige ondergronden is per jaar €30.866 nodig. Het jaarlijks onderhoud van de speeltoestellen kost €31.415. Jaarlijks is een totaalbedrag van €62.281 benodigd om het onderhoud van de speeltoestellen en (valdempende)ondergronden in Wassenaar uit te voeren.

1.4 Groot onderhoud en vervanging

Op elke speelplek zijn de beheerelementen (val)ondergronden en speeltoestellen aanwezig. Elk beheerelement heeft een (technische) levensduur. De technische levensduur is een gemiddelde leeftijdsduur. Het geeft een indicatie over het moment van vervanging. Of een beheerelement daadwerkelijk vervangen dient te worden is afhankelijk van de staat en veiligheid ervan. Het moment van vervangen komt zo niet altijd overeen met de technische levensduur.
Vervangingen kunnen het gehele jaar worden uitgevoerd. Veelal komt het voort uit de inspecties van de speeltoestellen en valondergronden. De benodigde financiële middelen voor vervanging zijn hierdoor niet jaarlijks gelijk.
Om deze reden worden deze uitgaven niet gedekt vanuit de exploitatie, maar worden gedekt vanuit de voorziening onderhoud speelvoorzieningen. Om deze voorziening op peil te houden vindt een jaarlijkse dotatie plaats.

Voor de berekening van de hoogte van deze dotatie zijn meerdere methoden. Een gebruikelijke - en voor deze update beheerplan 2021-2023 gebruikte - methode is op basis van de technische levensduur en aanschaf- en plaatsingswaarde van de producten een gemiddelde jaarlijkse reservering te bepalen. De technische levensduur vormt de basis om het gemiddeld jaarlijks te reserveren bedrag te bepalen. Maar de daadwerkelijke vervanging vindt zoals al eerder aangegeven pas plaats als het speeltoestel of de (val)ondergrond niet meer veilig te handhaven is.

In de onderstaande tabel staan de op basis van de technische levensduur berekende uitgaven voor groot onderhoud en vervanging:

Totaal benodigd groot onderhoud en jaarlijkse vervanging		
2021	€	111.714
2022	€	186.714
2023	€	164.381
2024	€	182.596
2025	€	172.896
2026	€	185.856
2027	€	168.731
2028	€	154.619
2029	€	172.071
2030	€	139.928
2031	€	208.674

De bedragen voor 2024 en later zijn indicatief en zullen opnieuw worden bepaald bij het opstellen van het nieuwe beheerplan Spelen volgend jaar.

1.5 Ontwikkelingen areaal

De gemeente blijft op de hoogte van trends en behoeften van de samenleving en speelt hier op in bij ontwikkeling en vervanging.

Zo is Natuurlijk Spelen op dit moment zeker nog een trend. In Wassenaar en de omgeving worden veel schoolpleinen 'groener' . Een goede natuurlijke speelplek bestaat uit meer dan alleen speeltoestellen. Het gaat om een goede combinatie van voor de kinderen bespeelbaar en voor het spel bruikbare groen (beplanting) en speeltoestellen of speelaanleidingen die de speelmogelijkheden vergroten. In sommige gevallen is het aanwezig zijn van bruikbaar groen ook voldoende. Door een avontuurlijke karakter (bijvoorbeeld een plek met veel losse takken en verstopplekken in het groen) van de speelplekken kunnen kinderen zelf het spel maken en leren ontdekken. Ook natuurlijke speelplekken moeten voldoen aan de regels van de Warenwet Attractie- en Speeltoestellen.

Een andere trend is het gebruik van interactieve speeltoestellen op speelplekken. Deze zijn – nog – niet in Wassenaar aanwezig.
De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel. Het plaatsen van elektronische speeltoestellen brengt variatie in het aanbod van de gemeente. Het daagt kinderen uit om niet alleen thuis interactief te spelen op een computer maar om naar buiten te gaan en daar met vriendjes en vriendinnetjes te bewegen.

Er wordt gestreefd naar een evenwichtig over de gemeente verspreid aantal formele speelplekken. In de praktijk blijkt dat sommige speelplekken niet (meer) geschikt of aangepast op de doelgroep. Een dynamisch beheer is zo van belang. In de komende beheerperiode wordt via onderzoek, analyse en het opstellen van visies gewerkt aan een dynamisch beheer zodat het speelplekkenbestand up to date blijven en aangepast worden op de ontwikkelingen van de samenleving.

Veranderingen in het areaal komen voort uit wensen vanuit de samenleving, ruimtelijke ontwikkelingen of een update van het beleid. De speelbeleidsnotitie van de gemeente Wassenaar is gedateert en wordt op het moment vernieuwd. Dit om het beheer in de toekomst beter uit te voeren en beter in te kunnen spelen op de wensen en veranderingen van de samenleving.

In deze herijkinig wordt het speelaanbod versus de speelvraag van de verschillende leeftijdsgroepen per wijk bekeken. Zo is het streven om grotere en meer uitdagende speelplekken voor alle leeftijdscatagorien per wijk te creëren. Hierdoor wordt het speelaanbod beter afgestemd op de vraag vanuit de verschillende doelgroepen. De verwachting is dat aanpassingen vanuit deze herijking financieel gezien binnen de beschikbaar te stellen onderhoud- en vervangingskosten gedekt kunnen worden. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt onderbouwd verwoord in de P&C cyclus.

2 Communicatie

2.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de gemeente communiceert over de speelplekken. Dit is bijvoorbeeld van belang bij het vervangen van speeltoestellen. Hoe de gemeente het beheer en onderhoud aan de speelplekken uitvoert staat op de gemeentelijke website beschreven. Hiermee krijgen de bewoners inzicht in de planning van het onderhoud. Als zij een vraag hebben dan kunnen zij deze mailen aan gemeente@wassenaar.nl Ook kunnen zij via het meldingssysteem een vraag stellen.

2.2 Communicatie en participatie bij uitvoering

Bij vervangingen of het plaatsen van een extra speeltoestel wordt een speelplek tijdelijk – deels – buiten gebruik gesteld. Bewoners vinden het prettig daarover geïnformeerd te worden. Het is – tijdtechnisch gezien - niet altijd mogelijk over alle werkzaamheden te communiceren. In de onderstaande alinea's is weergegeven wanneer en hoe burgers en bedrijven betrokken worden.

Vervanging groter speeltoestel of ondergrond
Bij werkzaamheden voor de vervanging van grotere speeltoestellen of ondergronden worden de direct omwonenden persoonlijk geïnformeerd middels een brief. Bij kleinere werkzaamheden wordt hierover niet specifiek gecommuniceerd.

Participatie bij herinrichting
Bij het volledig vervangen van een speelplek worden de gebruikers betrokken. Zij hebben in veel gevallen specifieke wensen voor een speelplek. De beheerder zet hiervoor een participatietraject op. In het proces worden de randvoorwaarden van participatie aan hen duidelijk gemaakt. De gemeente neemt de uiteindelijke beslissing hoe de speelplek wordt ingericht.

De gemeente probeert in principe bij een herinrichting een (uitgebreid) participatieproces volgen. Echter ook informeren is een vorm van participatie. In een enkel geval worden omwonenden alleen geïnformeerd over de aankomende werkzaamheden van een herinrichting. Dit kan het geval zijn in specifieke situaties. Bijvoorbeeld bij een niet omvangrijke herinrichting of het herplaatsen van bestaande toestellen van een andere naar de nieuwe plek.

3 Financiën

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is afzonderlijk aangegeven welke financiële bedragen benodigd zijn. Ook is aangegeven hoe deze bedragen in de begroting worden opgenomen om aan de eisen van de commissie BBV te voldoen.

3.2 Jaarlijks onderhoud

In Wassenaar wordt het jaarlijks onderhoud op een basis niveau (CROW-B) uitgevoerd. Hierbij is sprake van een schone veilige speelomgeving. Hiermee wordt aan de wettelijke eisen voldaan. In de begroting is voor jaarlijks onderhoud van ondergronden en speeltoestellen € 62.281 beschikbaar.

3.3 Groot onderhoud vervanging

De uitgaven voor groot onderhoud en vervanging worden gedekt vanuit de voorziening onderhoud speelvoorzieningen. Dit is noodzakelijk omdat de vervangingsnoodzaak per jaar verschilt. Vervanging is afhankelijk van de resultaten van inspecties. Als een onveilige situatie ontstaat moet de beheerder acuut kunnen ingrijpen en het beheerelement vervangen.

De stand van de voorziening spelen bedraagt per 1 januari 2021 € 322.945. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 128.000. Dit is voldoende om de uitgaven in 2021-2023 te kunnen dekkken.

Kosten groot onderhoud en opbouw voorziening

	Stand voorziening 1-1-2021	322.945		
Jaar	Totaal groot onderhoud		Dotatie	Saldo voorziening
2021	111.714		128.000	339.231
2022	186.714		128.000	280.517
2023	164.381		128.000	244.136
Totaal	462.809		384.000	

De benodigde bedragen voor groot onderhoud voor de jaren 2024 en later (zie paragraaf 1.4) en de daaraan gekoppelde dotaties aan de voorziening zullen opnieuw worden bekeken bij het opstellen van de nieuwe beheerplannen die voor volgend jaar gepland staan.